

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas II. An Deus possit agre indistans à se.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Obicitur VII. Actio, seipsa pendet ab approximatione, tanquam à Conditione. Ergo ab illa non potest non dependere; quia, quod convenit actioni per se ipsam, semper illi convenit.

RESPONDET Oviedo. Quod adæquate non dependeat ab approximatione actio, aliàs sine hac numero approximatione, non posset esse actio, dependet ergo per coexistentiam actionis, cum approximatione, & per decretum Dei, quo ex prævisione approximationis, determinavit se Deus, ut concurreret. Conformiter autem, ad materiam de connotatis dici potest, quod dependentia actionis, secundum id, quod dicit in recto, non possit ab illa separari; dicit enim entitatem actionis, secundum autem id, quod dicit in obliquo, potest bene separari; nam in obliquo, dicit istam, vel istam viciniam.

INSTANT Complutenses. Necesse est virtutem activam esse conjunctam actioni, ergo & effectui, quia actio tenet se ex parte effectus. Antecedens probatur. Tum quia Experientia id docet. Tum quia virtus activa, & principium Quo, debent esse conjuncta. Causæ, ergo & causalitas. Tum quia actio est datio esse, ergo debet esse conjuncta & causæ, & effectui.

RESPONDETUR. Concedendo actionem debere esse conjunctam ipsi virtuti, v.g. calori, & ipsimet effectui, sed non ipsimet igni, rationes etiam quæ adferuntur, non convincunt. Quod attinet ad experientiam, illa est pro actionibus naturalibus non miraculosis, imò etiam nunc de facto, ubi non est ignis, sed est solum calor, fit calefactio, cur ergo si transmittatur calor per medium, non agendo in eodem, non poterit agere in extremo.

Noro. Præsentem hanc doctrinam supponere, quod virtus, vel ipsum agens, semper debeat esse, ubi est actio, licet non sit, vel non agat in medio, cum possit: Ratio. Tum quia, si illic non est agens, vel virtus, quis inibi principiat actionem? Tum quia, illa actio vel est modus, vel indistinctum quid ab agente, prout producente effectum. Non primum; Quomodo enim productio illius modi, transmitteretur per medium; si secundum, quomodo salvaretur, quod sit illic ipsa actio, quæ est ipsum agens, si illic non est ipsum agens. Tum quia, si illic nec agens, nec virtus est, quomodo non se ita habet, ac si non esset simpliciter.

DIFFICULTAS II.

An Deus possit agere in distans à se.

Certum est: nihil esse quod sit, & tamen distans à Deo sit, sed ponamus per impossibile Deum solum in cælo existere, nec esse præsentem mundo, quæritur: An aliquid in mundo agere possit? Negat recentior Suarez.

DICENDUM est: *Possit Deum agere in distans mo-*

do explicato. Dixi modo explicato, hoc est; habendo saltem in aliqua sui virtute indistantiam, licet non esset præsens in medio, & licet non esset in se præsens, ipsi effectui, aut si esset præsens effectui, quamvis non esset præsens in medio.

PROBATUR I. Quia id non implicat Contradictionem, de quo in solutione argumentorum, & certè:

Perfectior est conceptus Omnipotentia, potentis agere in indistans, & distans, quam potentis agere, nonnisi in indistans, perfectior enim est modus agendi, qui est magis illimitatus, sicut & esse magis illimitatum, perfectius est limitatum, ergo iste modus agendi perfectior erit, de cæteroque est possibilis.

PROBATUR II. Posito quod Deus esset localiter nonnisi in cælo, haberet principium operandi immutatum, ergo eodem modo, quo nunc operari posset in mundo, aliàs hoc ipso illud principium esset mutatum. Antecedens probatur, Principium operandi in Deo non est ipsius præsentia, sed omnipotentia, ergo cum sola præsentia illius mutaretur, adhuc principium agendi, esset immutatum. Hoc ipsum Antecedens probatur. Tum quia alius est conceptus omnipotentia, alius autem ubiquitatis. Tum quia, in nobis præsentia, non est principium operandi. Tum quia, si idem est præsentia & principium operandi, præsentia in actu, esset principium agendi in actu, quod dici non potest; quia sæpè Deus est principium agendi de novo in actu, ubi non est præsens de novo in actu.

Hoc ipsum proponitur aliter. Potest agens creatum agere in distans. Ergo & agens increatum. Probatur consequentia, idèò antecedens est verum, quia sufficit virtutem illic esse & actionem, ubi est effectus, ergo etiam sufficiet, ut Deus illic sit, quamvis non sit in medio.

PROBATUR III. Non est ratio, Cur non sufficiat ad hoc, ut Deus alicubi agat, esse tantum præsentem effectui, in virtute sua, vel in se, licet non sit præsens in medio; Quod ipsum sic proponitur. Præsentia Dei, prout eum facit præsentem Romæ, vel conducit aliquid præter præsentiam, quam Deus habet Parisiis, ad agendum Parisiis, vel non conducit; si non conducit; ergo sufficit illum esse præsentem illic ubi agit; Si conducit, ergo illa præsentia, prout est Romæ, agit in distans, cum præsentia, prout est Romæ, non sit præsentia, prout est Parisiis, & tamen ingreditur actionem. Concedo tamen virtutem remotioris, conducere ad actionem distanti passu, ratione augmenti, sed quod mera præsentia conducatur ad id, non satis apparet.

Obicitur I. Si omnipotentia Dei posset operari effectum, sine præsentia ad eundem, dum operaretur; & operaretur, & non operaretur, operaretur ex suppositione, non operaretur autem; quia operatio, est ipse effectus indistans, seu unitus agenti.

† c 3 - RE-

RESPONDETUR. Inprimis hanc objectionem, nos non urgere, quia non affirmamus, Deum operari effectum, sine praesentia ad eundem, sine inquam praesentia, vel suae virtutis, vel sui, sed nego, quod si per impossibile in medio non esset, operari non posset. Et sicut, qui negat Deum esse realiter in spatiis imaginariis, eo ipso concedit, quia in illis ipsis incipit operari, incipit illic esse praesens, licet non sit praesens, in reliquo spatio imaginario; ita & in praesenti sufficit ut ibi, ubi operatur, esset praesens Deus, quamvis per impossibile, non esset in medio, sufficit inquam, ut sit praesens, vel in se, vel in sui virtute.

OBJICIT II. Recentior Suarez. Deus habet perfectissimum modum essendi, ergo & operandi, atqui perfectissimus modus operandi, debet exerceri per intimam praesentiam causae ad effectum. Ergo. Subsumptum probatur ut Deus habeat perfectissimum modum essendi, debet esse intimè praesens rebus, quibus inest. Ergo etiam ut habeat perfectissimum modum operandi, debet esse intimè praesens rebus, in quibus operatur.

RESPONDETUR. Negando subsumptum, & probationis ejus Antecedens, in qua, nomine essendi Dei, non intelligitur aliud, quam modus coexistendi creaturis, & tamè falsum est, Deum habere perfectissimum modum coexistendi: perfectior enim est modus coexistendi per unionem Hypostaticam, & per visionem beatam, cum creaturis omnibus rationalibus, & tamen talem coexistentiam Deus non habet, sufficit ergo modus perfectissimus coexistendi, secundum id, quod dicit in recto. Rursus, si Deus non semper operatur, quod optimum est, nec erit necesse, habere modum operandi perfectissimum. Negari etiam potest, esse perfectissimum modum operandi, per intimam praesentiam, etiam in medio positam, propter dicta, in probatione Conclusionis. Paritas adlata non tenet. Quia, si Deus non coexistat creaturis, nullam inde habebit perfectionem, ex suppositione praecipue, quod de facto sit, cui coexistatur, acquireret autem perfectionem, ex suppositione impossibili, si ad arbitrium in distans & indistans ageret; sicut perfectior est potentia creata, quae vel in propinquum, vel in remotius agere potest, si velit, eritque adhuc praesens illic, ubi operatur, licet non praesentia, etiam per medium intercepta. Denique procedit argumentum de eo, quod est de facto, non autem de eo, quod sequi deberet, ex suppositione impossibili.

OBJICITUR III. Non est possibile, ut Deus, secundum suam immensitatem, non coexistat ubique, supposito, quod detur illud, cui coexistere possit. Ergo, non est possibile, ut non etiam sit praesens ubique, ergo etiam non est possibile, ut non operetur, tanquam praesens ubique.

RESPONDETUR. Concedendo totum. Sed quaeritur; an supposito per impossibile, quod

non esset ubique, tolleretur ipsius potentia operandi, tanquam aliquid, immediatè connexum, cum illius praesentia, hocque ipsum est, quod negatur.

OBJICITUR IV. Deus si solam praesentiam suam in caelo haberet, illic, ubi vellet operari, vel esset praesens in aliquo sui, vel in se. Si in aliquo sui, ergo in sua virtute & potentia, haec autem sunt, ipse Deus, adeoque jam non indistans operaretur.

RESPONDETUR. Deum in suppositione formata, posse interdum existere illic, ubi operatur, in aliquo tantum sui, respectu scilicet eorum operum, ad quae posset uti aliquo instrumento creato, & sic v. g. ad justificandum peccatorem Parisiis, posset uti sua gratia, in caeloque, localiter creatam, transferre Parisios, respectu autem eorum operum, ad quae uti non potest, vel non vult, instrumento creato, deberet esse illic praesens ubi agit, operaretur tamen indistans, quia medio intercepto, non coexisteret, nec per illud transmitteret virtutem.

INSTABIS. Si Deus posset aliquid operari, quavis in aliquo tantum sui praesens, sequeretur creaturam, posse non deperdere strictissima dependentia à Deo, quia magis opus habemus eo, sine quo, in sua entitate praesente, nihil sumus, & possumus, quam opus habeamus eo, sine quo, aut ejus satellite, esse non possumus.

RESPONDETUR. Strictissima dependentia creaturae à Deo, in hoc solo stat, ut nec esse, nec conservari, nec operari possit, independentè à Deo, quod totum, etiam in praesenti, salvaretur. Nec est necesse, aliam dependentiam ponere, certè enim suo modo, strictius pendet humanitas Christi, à Verbo, quia praeter communem dependentiam dependet etiam, dependentia suppositi, & tamen non omnes creaturae, tam strictam dependentiam habere debent. Rursus, strictius dependet à Deo, quod ab ipso solo immediatè producit, quam quod producit, etiam à Creatura, & tamen non est necesse à solo Deo produci omnia.

OBJICITUR V. Si ponamus Deum praesentem in caelo, & Cracoviae, ubi causat non existendo in medio, casu tali, Deus à se distaret, quod est impossibile, quia idem à seipso distare non potest.

RESPONDETUR. Non esse possibile, ut Deus non sit ubique, sed supposito hoc impossibili, quaeritur: an vi sublatae illius praesentiae, tolleretur potentia agendi, etiam in ordine ad nostros conceptus, in refundatos, necessariò connexa, nonnisi cum praesentia, etiam per medium transfusa, tenemusque non tollendam. Jam autem: an dici deberet Deus distare à seipso, de hoc agatur, ubi de loci praedicamento.

OBJICITUR VI. Locus S. Pauli, qui Actor. xvii. ex operatione Dei, in quo vivimus, move-murque, colligit ejus praesentiam, seu, quod non longè à nobis sit.

RESPONDETUR. Cum ubique Deus operetur in Universo, rectè colligitur, illum esse ubique, pro-

proceditque argumentum S. Pauli, ex iis, quæ sunt de facto. Et certè, cum nulla sit virtus, quæ de facto detur, quæ vicaria Dei, faciat nos vivere, moveri &c. bene hic (ubi hoc facit Deus) bene inquam colligitur, ejus præsentia.

OBJICITUR 7. Auctoritas ex Pl. 38.

RESPONDERI ad illam debet, ut ad auctoritatem Pauli.

DIFFICULTAS III.

Solvuntur aliqua Quæstia.

QUÆRIT hoc loco Arriaga: An indistantia & approximatio prior sit effectu, teneaturque se ex parte actus primi. Quod sit prior, teneaturque se ex parte actus primi. Ratio est, quia ignis non potest calefacere passum, nisi illi sit proximus. Ergo approximatio, est conditio, ergo est prior ad operandum, præcipuè cum approximatione pendeat calefactio, à calefactione autem, non pender approximatio.

Quod autem non sit prior. Ratio est. Quia anima non potest movere, & animare corpus distans, & tamen antequam moveat, & animet, non censetur prius esse approximata, sed sufficit illam, tunc esse præsentem, cum movetur, ergo etiam idem dicendum de reliquis agentibus, tenereque subsistendi consequentiam, ad approximationem, tanquam ad aliquid concomitantis, non tanquam ad aliquid antecedens.

OPPONIT sese huic doctrinæ Oviedo. Supponunt uterque præsentiam esse Modalitatem. Supponunt item, quod ut aliquid propriam præsentialem producat, in genere causæ efficientis, aut illam patiatur in genere causæ materialis, non indigeat præsentia, ex parte actus primi requisita, quia aliàs, idem præsuponeretur, ante seipsum. Caterum, in calefactione, priorem esse calefactione indistantiam, vult Oviedo. Argumento autem, à pari facto, disparitatem adfert, quia approximatio inter animam, & corpus, in instanti temporis, in quo corpus movetur localiter, est quid consequens motum localem; ergo non potest illam antecedere, approximatio verò, inter agens, & passum, in instanti temporis, in quo est motus calefactionis, non est quid consequens motum. Sed huic disparitati.

RESPONDET Arriaga; quod sufficiat illam approximationem esse concomitantem, licet non sit antecedens.

Porrò, pro sua doctrina, hanc format rationem Oviedo, probatque approximationem, non posse se habere concomitanter ad actionem. Quia, quod se habet concomitanter re-

spectu actionis, illud non requiritur propriè, & per se, sed tantum est identificatum, seu connexum cum eo, quod per se requiritur, à quo si posset separari, nullo modo requireretur. Sed approximatio, non requiritur tali modo ad calefactionem; aliàs, si agens existeret sine omni præsentia, posset in extraneo subjecto, præsentiam producere, & movere corpus, in quocunque loco existens, quod est falsum.

Sed hoc Argumentum non convincit. Male enim definitur, ly Concomitanter, per inseparabile seu identificatum, certè enim in consecratione calicis, concomitanter ponitur Corpus, quod neque est identificatum sanguini, nec inseparabile ab illo. Deinde falsum est, approximationem per se, requiri ad actionem; per se enim requisitum, & ipsum agit, cum tamen approximatio, non urat. Quare autem non possit agens agere, in quamcunque distantiam, quamvis approximatio, concomitanter nonnisi se habeat. Rationem redderet Arriaga, quia agens, non tantum non potest agere, si illi deficient requisita ex parte actus primi, sed etiam non potest agere, si deficient, etiam nonnisi concomitanter requisita, possetque hoc referri in naturalem vim, & operativitatem agentis, eo tantum se extendentis, & ita ignis, natus calefacere ad tres palmos, approximare vim suam, non potest ad quatuor palmos. *Ut resolvatur quæsitum.*

ASSERO 1. *Ab approximatione ad effectum, & à negatione approximationis ad negationem effectus, non posse dari legitimam subsistendi consequentiam, per ordinem ad Dei potentiam.*

RATIO. Quia agens approximatum, potest impedire Deus, ne agat, & remotum, facere ut agat.

ASSERO 2. *Si habet prioritatem aliquam (de qua mox) approximatio, respectu effectus, hac prioritatis non est necesse, ut sit prioritas temporis, vel etiam prioritas durationis, ante effectum, vel unico instanti.*

RATIO. Quia naturaliter loquendo, eodem instanti, quo anima est approximata corpori, ultimo disposito, eodem illi unitur. Consequenter sufficiet prioritas dependentiæ; hinc ulterius.

ASSERO 3. *Approximationem respectu effectus, habere se antecedenter, non concomitanter.*

RATIO. Quia prius intelligitur esse approximatio, quam actus, quod etiam intervenit in anima, quæ prius intelligitur approximata, quam unita; prioritate, non quidem alicujus instantis, sed præsuppositionis; & sicut non intelligitur concomitanter se habere rationale ad risibile, sed per modum prioris, ita & in præsentia, approximatio non se habebit concomitanter, & quæcunque tandem regula legitima assignabitur investigandi, quod se habeat aliquid per